

Izhaja vsaki dan
Iz ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj
Posamične številke se prodajajo po 3 nvd. (6 stotink)
v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici,
Kranju, Št. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu,
Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Šolkanu itd.
CENE OGLASOV se računajo po vrstah (širine 73 mm, visoke
2 1/2 mm); za trgovinske in obrtne oglase po 20 stotink;
za ovrtnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov
po 50 stot. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka na-
daljna vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa
po 40 stot. — Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave
Edinosti. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasillo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša
za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K —, na
naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira,
Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana
pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.
Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.
UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom).
Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik
konsorcijski list „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijska
lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštno-hranilnični račun št. 841-652.
TELEFON šte. 1167.

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

BRZOJAVNE VESTI.

† **Profesor Bohuslav Rieger.**
PRAGA 30. Dr. Bohuslav baron Rieger, profesor avstrijske pravne zgodovine na češkem vseučilišču v Pragi, edini sin Frana Ladislava Riegerja je umrl sinoči v Budujanu pri Karlsteinu, kjer je bival na letovišču.

Procesija na Dunaju
DUNAJ 30. Danes predpoludne se je na običajen slovesen način vršila v cerkvi sv. Štefana običajna procesija Sv. Rešnjega Telesa. Procesije so se udeležili cesar, tukaj bivajoči nadvojvode in nadvojvodinje, ministri, predsednik baron Beck in avstrijski ministri, načelniki vojaških, civilnih in dvornih oblastnih. Po dovršeni cerkveni slavnosti so čete defilirale pred cesarjem. Tudi v drugih dunajskih cerkvah so se vršile procesije.

Cesarjevo darilo.
BUDIMPEŠTA 30. Cesar je daroval 5000 K za prebivalce v Rudolfsnadu, prizadete po porodnji.

Fallieres odlikovan.
PARIZ 30. „Herald“ poroča iz Petrograda, da je car naložil poslaniku Nelidovu, naj izroči predsedniku Fallieresu red Sv. Andreja.

Štrajk.
PARIZ 30. „Matin“ poročajo iz Curaçao, da so tamkaj prišli štrajkati vsi rokodelski pomočniki. Vsa trgovina zastaja. Okolu 5000 štrajkovcev zahteva osemurni delavnik in dnino 2 dolarjev. Čete so morale rabiti orožje, da so razkropile množico. Neki španski anarhist je skušal vreči bombo, vendar so ga še pravočasno aretovali.

Norveška kraljeva dvojica v Parizu.
PARIZ 30. Minister za zunanje stvari Pichon in njegova soproga sta danes priredila na čast norveške kraljeve dvojice obed, na katerem so bili predsednik Fallieres in bivši predsednik Loubet s svojima soprogrami ter diplomatični zbor.

PARIZ 30. Norveška kraljeva dvojica je odpotovala ob 11. in tričetrt uri opoludne. Predsednik Fallieres se je poslovil na kolo-dvoru. Ob odhodu je množica kraljevo dvojico živahno pozdravljala.

† **Profesor Nyblom.**
STOKHOLM 30. Danes je umrl Karol Rupert Nyblom, bivši profesor za estetiko, za zgodovino slovstva in umetnosti na vseučilišču v Upsali in člen švedske akademije.

Angleška kraljica.
LONDON 30. Kraljica Aleksandra in princesinja Viktorija sta se vrnila s svojega potovanja po kontinentu. Na kolodvoru so ju sprejeli kralj, princ in princesinja Valeska ter drugi člani kraljeve rodbine.

Nemiri na Kitajskem.
HONGKONG 30. Provincijalne čete so pri Hvantungu prišle v boj z ustaši, ujele so njih voditelja ter so jim odvzele njihove zastave in municijo.

LONDON 30. „Daily Mail“ poroča iz Hongkonga: Glasom zadnjih poročil iz Pakhoja so bila razdejana poslopja nemškega in angleškega misijona o Lienshanu. Gospod Jensen, gospodična Wendt ter gospod in gospa Wiks se nahajajo v prefekturnem poslopju v varstvu.

Angleški časniki v Berlinu.
BEROLIN 30. Na včeršnjem banketu na čast angleških časnikov je imel govor Mr. Spender, urednik „Westminster Gazette“ ter mej drugim izvajal nastopno: Za nas pre-

bivalce Angleške je jasno, da ne namera-vamo nikakega napada na Nemčijo. Anglija smatra, prav tako kakor Nemčija, premoč le kakor sredstvo za ohranjanje miru. Govornik je izrazil nado, da ne pride tudi v bodočnosti, kakor se ni to zgodilo v minulosti, nikdar do spopada mej Anglijo in Nemčijo, vzlic temu, da se semtertja pojavljajo težkoče. Toda tudi nedolžna igra časnikarske polemike ne sme prekoračiti gotove meje, ker se zamore že s tem škodovati samospoštovanju in evropskemu uplivu dveh velikih narodov, ki imata misijo, da sodelujejo skupaj v miru in slogi za prosveto in človeško srečo.

BEROLIN 30. Državni kancelar knez Bülow je za danes popoldne povabil angleške časnikarje na čaj.

Novi brunšviški regent.
BRUNŠVIK 30. Glasom nekega danes popoldne izdanega uradnega proglasa je prihod regenta odložen na sredo dne 5. junija.

Ponsrečeni francoski križar „Chanzy“.
SANGAJ 30. Vsi poskusi, da bi dvignili francoskega križarja „Chanzy“, ki je nedavno pri otokih Saddle obsedel na peščini, so ostali brezuspešni, zato so opustili vsako nadaljnje delo.

Iz Guatemale.
NEW-JORK 30. „New-York Herald“ poroča iz Guatemale: dne 29. t. m. je pred tukajšnjim vojaškim vzklicnim sodiščem pričela javna razprava proti 17 na smrt obsojenim osebam, ki so bile obsojene na smrt radi poskusa umorstva, ki so ga baje hoteli izvršiti na predsedniku Cabrera.

Rusija.
Napad na škofa.
LUBLIN 30. Danes je tukaj blizu cerkve neki mož dvakrat z revolverjem vstrelil na katoliškega škofa. Ker ga pa ni zadela, je napadel škofa z bodalom ter ga ranil na roki. Zločinca so zaprli.

Državna duma.
PETROGRAD 30. [Petr. brz. ag.] Duma se je danes bavila z interpelacijo glede dogodkov v Rigi, glasom katere so bili zaprti jetniki izpostavljeni raznim mukam. Pravosodni minister je izjavil, da se niso uradniki pravosodnega ministerstva udeležili nasilnosti, katerih se jih obdoljuje, in da so poročila, došla interpelacijski komisiji, neresnična. V debato je posegel tudi pomočnik ministra za notranje stvari Makarov, izjavivši, da ni policija nikdar izvršila kakih činov mučenja, kakor jih našteva poročilo komisije. Neka to-zadevna zavkazana predpreiskava je pokazala, da so policijski uslužbenci v mnogih slučajih pogrešili, ker so s pestmi bili jetnike, vendar so bili ti udarci le lahke narave. 42 redarjev je bilo izročenih sodišču. Govornik noče olepšati postopanja policije, pripomniti pa mora, da žive v neznošnjivih razmerah in da je njih postopanje umljivo vsled grozodejstev revolucionarcev.

Ne sme se zahtevati od policije, ki je imela v baltičkih pokrajinah nad 1000 mrtvih oziroma ranjenih, da ima vedno hladno kri. Makarov je pri tem omenil množino terorističnih činov, izvršenih leta 1906 in začetkom 1907. ki so zahtevali številno žrtev.

Vsled izjave pravosodnega ministra in ministerskega pomočnika Makarova in izlasti vsled sklepnih besed v govoru poslednjega, se je debata nepričakovano raztegnila. Številni

govorniki so se bavili s terorističnimi čini in s splošno politiko.

„Pred vojno“.

Pod gornjim naslovom prinašajo „St. Petersburgskija Vjedomosti“ članek svojega carigradskega dopisnika o medsebojnih razmerah Bolgarske in Turške. Radi njegove zanimivosti in aktualnosti priobčujemo ta članek v izvadku.

Ni dvoma, pravi ta dnevnik, da bo v najbližji bodočnosti Turška predmet najživejega zanimanja vse Evrope; če prav je ravno to predpogoj za obstanek te države, da ne obrača na-se pozornosti sveta, t. j. da ne izhaja iz navadnega delokroga in mirnega vegetiranja. — Ali zdi se, da svetu ni zadostovala še le dovršena epska borba med dvema narodoma, ki sta se morda slučajno sestala kakor neprijatelja. Že pred začetkom rusko-japonske vojne čuti je bilo glasov o vojaških pripravah Bolgarske in Turške, ali tem glasovom se ni pripisovalo nikake važnosti, ker je bilo splošno znano, da ni prva, ni druga država ni bila v možnosti, da bi z orožjem v rokah rešila svoj večni spor.

Rusko-japonska vojna je obrnila splošno zanimanje na vstočno bojišče in v tem času so zamolkli glasovi o možnosti kake druge vojne. Minuli sta še le 2 leti in že stojimo zopet pred predznaki vojne, in zopet se govori o bojnih pripravah Turške. In na žalost imajo ti glasovi podlago. — Spominjajo nas zopet na vse podrobnosti grško-turške vojne in na razloge, ki so doveli do te vojne. In Turki se nadejajo, da podleže tudi Bolgarska kakor je podleгла svoječasno Grška, ki stoji sedaj na strani Turške.

Če smo pa tudi navajeni gledati na Bolgarsko s stališča superiornosti in smatratijo za slabo in popolnoma nepravilno, vendar ne smemo pozabiti, da predstavlja bolgarska vojska popolno, dobro izveščano enoto in da se po tem takim njena sila ne sme omalo-važevati. Po besedah turških emisarjev je bolgarska vojska dobro organizirana in disciplinirana. Ni tako lahko uničiti ali osliniti te vojske in v vsakem slučaju, bi vsaki uspeh proti istej stal mnogo žrtev, truda in osebnih hrabrosti. O zmagi se seveda še ne more govoriti.

Ne glede na to, da je v Bolgarski javno menenje odločno proti vojni — odbivši morda četico viših činovnikov — se Turška proti vsakemu zdravemu razumu pripravlja na boj, mobilizira svoje polke in jih koncentriira ob makedonsko-bolgarski meji s pretvezo, da brani mejo pred nasilstvi bolgarskih in drugih roparskih čet. — Umevno je po sebi, da se stanje Makedoncev ni pobiljšalo. Razpušeni turški vojniki gospodarijo tam brez vsakega ozira na narodnost in odjemljejo zadnji kosček kruha ravno tako krščanu kakor bratu muslimanu. — Lačni in raztrgani turški vojniki ne poznajo nikake discipline in mejno prebivalstvo gleda s pritajeno mržnjo na te svoje „bratitelje“, ki so bujši od vseh grških, turških in srbskih roparskih čet. — Položaj teh revežev je vsled govoric o vojni postal še neznošnejši in je izzval proteste vseh tamonjih političnih strank in organizacij. — Popolna demoralizacija! Tako je n. pr. osrednji odbor makedonske organizacije izdal in razširil v številu odtiskov proklamacijo, s katero žuga Porti in predstaviteljem evropskih držav. Stranka, ki je izdala to proklamacijo,

se zove „stranka narodnih maščevalcev“. In če se oziramo še na vsebino proklamacije, moramo misliti, da se bo v Makedoniji skoraj zopet prelivala kri. — K temu sta teh dnij odpotovala v Makedonijo generala Zekki-Ahmed Paša in Seif-Effendi z obširnimi pooblastili. Njuno potovanje na mejo je, kakor pravijo, v zvezi s represivnimi odredbami, ki jih ukrene Porta v slučaju kakega nemira.

A ako bi ostal še kakšen dvom glede namenov Turške, treba le pogledati na tovarno patron Makrika v Carigradu. Dovolj je, ako vemo, da so v zadnjem času število delavcev potrojili. In v kako svrhu gre to število patron na mejo? Zakaj se sedaj gradi dan in noč železniška proga od Rodosta do Adrianopelja, med tem ko ni pred par meseci še nikdo mislil na njo? Potem, ko se je pred kratkim odpravilo v Makedonijo čez 100 vagonov municije in topov, je Porta teh dnij poslala tja še 40 topov najnovejšega sistema, ki jih je nedavno dobila iz Kruppove tovarne. Vsega skupaj je sedaj v Makedoniji čez 300 brzostrelnih topov, 50 težkih topov in ogromna množina streljiva.

Če prav je položaj zelo resen in če tudi grške „bande“ napadajo javno ne samo Bolgarske, ampak tudi Turke, vendar je ta množina bojnih sredstev pretirana, če hoče Turška le umiriti to deželo in osvoboditi jo od roparskih čet. — S topovi se proti tem slednjim ničesar ne opravi. Očitno hoče Turška biti pripravljena na vsaki slučaj. O reformah se seveda ničesar več ne govori, ker turška vlada ni mogla do sedaj ustaviti roparstva „band“, ki se ne ozirajo ni na turško vojaštvo a še manje na mednarodne komisarje in reformirano žandarmerijo. — Vspeh teh reform je bil le ta, da so evropski častniki v Makedoniji dobili — rudeče fese. — Turki ne zahtevajo od njih ničesa in delajo le na to, da jim uničujejo ugled in popularnost. Da ob takih okoliščinah „evropsko nadzorstvo“ ne pomenja ničesar, je vsakomur jasno in to pripoznavajo sami častniki.

In tudi bolgarska vlada ne ostaja pri tem pasivna: tudi ona mora biti pripravljena na vsaki slučaj. Nedavno je dospel v Sofijo transport bojnih sredstev iz avstrijske tovarne Rott in posebno številno patro in tokov za patrone. V zadnjem času uči v Bolgarski dan in noč podčastnike in prirejajo taktične vaje. Pruski častniki, ki so bili pri zadnji paradi v Sofiji, pravijo, da napravlja bolgarska vojska impozanten utis.

Turška, katero pretresajo vsaki čas zunanje ali notranje nepravilne, misli pa le na posojila in na način, kako bi iztirjavala od svojih podanikov novih davkov. Vsa ekonomska vprašanja ostajajo v ozadku. — V Bolgariji je pa drugače. Obilno množenje in energija prebivalstva dala sta Bolgarski možnost izvajanja svojih pridelkov, ki so si zadobili v svetu zelo ugoden glas. V zadnjih časih ustanovljeno je bilo veliko ekonomskih zavodov, železnice itd., tako, da ima Bolgarska v kljub svojemu razmerno ogromnemu dolgu od 320.000 frankov večji kredit, nego kakak velika država. In ta se vedno povzdiga, ker sta znani delavnost in marljivost bolgarskega naroda.

V svojem navdušenju za vojno Turki nočejo misliti na posledice, ne mislijo kake žrtve zahteva vojna in kako korist jim more vojna donesti? Množica je razburjena od vojnih priprav in ne more misliti. Resni

PODLISTEK.

VOHUN

Amerikanski roman. — Spisal J. F. COOPER.

„Dobro,“ je odvrnil stotnik nakratko. „Tedad za menoj!“ In drvil je z dragonci nazaj v dolino.

Vsed tega je bilo klavirno kljuse marketendaričnega vozička prisiljeno daleč zaostati in z njim Liza.

„No, se precej vidi, da je stotnik Žak zopet pri njih,“ je mrmrala. „Zdaj gre hola, husa, hej, kakor divji lov. Čak, privežem tu-le konjička in grem sama dol, da si pogledam ta špas. Ni treba, da bi kaka kroglica ranila živalco.“

Ko je stotnik Lavton dospel v bližino Kobiljeka, je skočil s konja, ukazal osmerim svojih dragoncev isto in naročil nato stražmojstru:

„Ostanite tukaj in pazite na konje. Če bi prišel kdo tod mimo, ga primite ali ga pobijte.“

V tem hipu so švigili plameni iz strehe Hvartonovega dvorca in krvavo razsvetlili noč. „Naprej!“ je zarjovel Lavton. „In ne dajte nobenega pardona!“

Grmeči njegov glas je razširil grozo po hiši. Poglavar hajdukov je pri tej priči izpustil svoj rop, obstal za hip od straha kakor otrepel, potem je tekkel k oknu, a že je planil stotnik v sobo, visoko vihteč sabljo.

„Umri hudoba!“ je zavpil in prekal prvega roparjev glavo; poglavar pa je še utegnil skočiti skozi okno in mu uteči.

Krik žensk je opozoril zdaj Lavtona in tekkel je pred vsem njim na pomoč. Še enega roparja so posekali dragonci, ostali pa so bili pravočasno pobegnili.

Zgolj v skrbah za Saro, ni bila nobena dam opazila, kaj se godi v hiši; ne da so jo napadli roparji, ne da je bilo vse poslopje že v plamenu.

Še-le Katrin krik in vik in pa veliki ropot po sosednjih sobah je prestrašil teto Ivanko, da je vzkliknila:

„Za božjo voljo, kaj se godi v hiši? Ah, ta nesrečna aféra pripelje še do prelivanja krvi!“

„Ali ne,“ je odvrnila Izabela, čudno blede v obraz. „Kdo naj bi se bojeval? Dr. Pipec je tako miroljubna duša in stotnik Lavton se gotovo ne izpazabi tako daleč...“

„Ah, Vaš brat,“ je dejala teta, v čezdalje večjem strahu, „kakor je tudi slab... bil je videti vse popoldne tako razburjen... Ah, moramo tja, jih pomiriti.“ Bila je

prepričana, da so se gospodje med seboj spopadli, in tekla je, da bi posredovala med njimi. Izabela ji je sledila. V koridoru, ki je vezal ta stranski trakt hiše z glavnim poslopjem, je bilo temno, a na nenavdno razsvetljenem gorenjem koncu je smuknilo mimo nekaj postav s tako naglico, da ženski nista mogli spoznati, kdo da so bile.

„Tecive,“ je rekla teta z mrimim pogumom, ki je bil v nasprotju z njenim mrtvaškokbledim obličjem. „Naš spol bodo vendar respektirali...“

„Morajo ga!“ je živahno vzkliknila Izabela in šla prva naprej.

Fanika je bila ostala pri sestri. Čez nekaj minut se je razlegnilo gromovito pokanje v podstrešju, nakar je zasijal velikanski plamen, tako da je bilo vsenaokoli svetlo kakor po dnevi.

Tu je Sara vstala s postelje, strmela divje okoli sebe, pritisnila obe roki na čelo, kakor bi hotela zbrati svoje misli, in izpregovorila zdaj z glasom, ki je pretresel Faniko do mozga:

„To torej so nebesa — in ti si eden angelov? O, kaka božja luč, kakšen rajski sijaj! — Saj sem vedela, moja sreča je bila prevelika za ta svet. A midva se vidiva zopet, da — da — zopet se vidiva!“

„Sara!“ je v grozi zavpila Fanika.

„Sestra — draga sestra — o, ne smejaj se tako strašno — spoznaj me — ti mi trgaš srce!“

„Tiho!“ je rekla Sara in svareče dvignila prst. „Ne moti njegovega pokoja... Sledil mi je v grob. Ali misliš, da najde tedi v grobu dve ženi? Ne, ne, ne... samo eno, samo eno!“

Fanika je pritisnila obraz sestri v naročje in bridko jokala.

„Ali plakaš, angel moj?“ je nadaljevala Sara in jo nežno božala. „Torej so tudi v nebesih bridkosti? Henrik je ustreljen, biti mora torej tudi tu — morda prideta skupaj... O, kako veselo bo svidenje!“

Fanika je skočila pokoncu in begala po sobi, dočim so ji Sarine oči sledile z občudovanjem.

„Izgledaš kakor moja sestra... a vsa dobra in ljubezniva bitja so si podobna... Povej mi, ali si bila kdaj poročena? ali si kdaj ljubila? O, vzbogo dete, ako nisi ljubilo, potem te pomilujem, čeprav si zdaj v nebesih.“

„Tiho, Sara, tiho! — Rotim te: molči!“ je obupno prosila Fanika. „Ali me umoriš!“ Nov pok je pretresel hišo: porušila se je streha in padajoče tramovje je stresalo šipe.

(Pride še.)

ljude pa pravijo, da Turška ne more imeti od vojne nikake koristi, in to niti v slučaju zmage.

Dogodki na Ogrskem.

Košut in mali obrtniki.

Predčerašnjim je prišla v ogrsko zbornico k ministru Košutu deputacija malih obrtnikov pod vodstvom člana neodvisne stranke, poslanca grofa Szomsicha. Govornik deputacije je podal svoje pritožbe v jako razburjenem tonu in očital, da vlada ne podpira malih obrtnikov in da uživa vse dobroto le velika industrija; mali obrtniki da ne dobivajo ne strojev ne naročil. Košut ga je prekinil z besedami: „Kar ste dozdaj povedali, je vse zlagano!“ Oni je odvrnil, da ni nikakšen advokat; on zna raztolmačiti pritožbe svojih tovarišev samo s preprostimi besedami. Neki krojač, ki je bil v deputaciji, je zaklical: „Rekel sem vam, da ostanimo pri socialistih! Ali smo dobili od vlade le eno šivanko?“ Košut ga je zavrnil: „Ker ste krojač, bi morali vedeti, da je vlada uniforme železničarjev naročila pri malih obrtnikih!“ Krojač mu je odvrnil: „To nam je že prejšnja vlada obljubila!“ — Nato je Košut obrnil deputaciji hrbet in šel. Vodnik deputacije, grof Szomsich je obsojal nastop deputacije, o katere namenih da ni bil natančno informiran, in katera je očitno prišla k ministru, samo da izzove škandal.

Predsedništvo nove poslanske zbornice.

Dunajska „Zeit“ je zvedela, da ima krščansko-socialna zveza poslanske zbornice namen kandidirati za mesto predsednika poslanske zbornice magistratnega ravnatelja Weiskirchnerja. Doslej je za to mesto imenovalo dr. Ebenhocha. V zadnjem času se je pa razmerje med krščanskimi socialci in skupino Ebenhochovo skalilo, tako da se ta skupina bržkone ne spoji s krščansko-socialno zvezo v zbornici. Socialni demokrati nočejo za slučaj, da bodo krščanski socialci v resnici kandidirali Weiskirchnerja, predložiti za prvo podpredsedniško mesto poslanca Pernerstorferja. Nemške meščanske stranke bodo pa najbrž nasprotovale tema dvema kandidaturama.

Koncentracija čeških strank.

Praški list „Venkov“, glasilo čeških agrarcev, poroča, da se je v terek konstituiral parlamentarni klub čeških agrarcev. Predsedništvo kluba je dobilo nalog, naj stori takoj shodne korake da se osnuje klub, ki združi vse češke poslance v dunajskem parlamentu.

Pogajanja med Avstro-Ogrsko in balkanskimi državami.

Vladni krogi v Sofiji se nadejajo, da prično pogajanja radi sklepa nove trgovinske pogodbe z Avstro-Ogrsko že prve dni meseca junija ter da se bodo vršila gladko. Prvi bolgarski delegat na pogajanjih bo diplomatični agent na Dunaju, Sarafov. — Ako se uresniči ta vest, je to znamenje, da bo Avstro-Ogrska istočasno vodila pogajanja tudi z Romunsko, Srbijo in Bolgarsko.

Spor med ogrsko in hrvatsko vlado.

Iz Budimpešte poročajo, da je položaj še vedno nespremenjen. Pot ministerskega predsednika dr. Wekerla na Dunaj je v zvezi z ogrsko-hrvatskim sporom, ali ničesar ni znano, kaj da je minister Wekerle opravil pri cesarju. V krogih politikov, izlasti v krogih neodvisne stranke je nastopilo deprimirano stanje. Stranki neodvisnosti je silno neugodno, da je sploh prišlo do spora. Tega spora se veseli le nekoliko šovinistov, ki bi hoteli voditi boj do skrajnosti, toda večina stranke neodvisnosti želi mirno rešitev spora.

Indija se pripravlja na krvavi boj.

Bombajski dopisnik „Timesa“ poroča: V Indiji vre. Indijci so se naučili od japonskih zmag, da Evropejec ni nikakor nepremagljiv, kakor se je mislilo pred Mukdenom in Čušimo. Probujenje narodnega čuta v Indiji provzroči, da se različna plemena, ki bivajo v tej razsežni državi, združijo na podlagi programa „politične neodvisnosti“.

Indijska duša se je v zadnjih treh letih globoko spremenila, in ta sprememba je predhodnica bodoče igre. Vsi probujeni Indijci, katere si bodi narodnosti in vere, so prevzeti čustva za absolutno politično neodvisnost. In tega čustva nikakor ne prikrivajo ter je naglašajo vsak dan, kar silno deluje na mase, ki javno razpravljajo o svojem sovraštvu do Anglije. Domače časnikarstvo objavlja dan na dan ostre članke proti Angležem, pozivljajoč narod, da se pripravi na dogodke, ki podajo Indiji civilno in politično samozavest ter jo postavijo na isto stopnjo z Japonsko.

V Indiji se pripravlja drama, ki se odigra morda v bližnjem času, nego se misli. Anglija misli, da je varna in neranljiva radi svoje zveze z Japonsko in Francijo. Anglija meni, da je njeno kolonialno cesarstvo nedotakljivo in se še vedno z radostjo spominja zmag pri Mukden in Čušimi, ki sta porazili Rusijo. Ali, ravno ti zmagi sta jej zbudili sovražnika v srcu njenega kolonialnega cesarstva. Morda ni daleč dan, ko se bo Anglija z žalostjo spominjala japonskih zmag, ki ne bo manjša, nego je žalost Rusije. Kaj se utede zgoditi v Indiji na dan, ko bi bile vse angleške eskadre in angleške armade zapletene v vojno s kako veliko evropsko državo? Indija je sita angleškega gospodstva.

Alzacija in Lotaringija.

Oton Arendt, poslanec v nemškem državnem zboru, ki je v stiki z nemškim cesarskim dvorom, je pred nekoliko dnevi priobčil v berlinskem listu zanimiv članek o Alzaciji in Lotaringiji. V članku pravi, da nameravajo v Berlinu povzdigniti Alzacijo in Lotaringijo na stopnjo velike vojvodinje. Najviša uprava v Alzaciji in Lotaringiji se poveri, kakor govore, drugemu cesarjevemu sinu, princu Eitelu Frideriku.

Arendt zaključuje, da bi se na ta način definitivno rešilo vprašanje o Alzaciji in Lotaringiji. Obe deželi bi dobile skupno politično in upravno avtonomijo in neodvisno ustavo.

Na ta način, meni poslanec Arendt, bi bili Francozi postavljeni enkrat za vselej pred dovršeno diplomatično-politično dejstvo in prenehali bi za vedno smatrati Alzacijo in Lotaringijo kakor dve ugrabljeni pokrajini.

V dobi prvih dvajset let po vojni iz leta 1870/71 so mogli neprijateljski francosko-nemški odnosi vsak čas izzvati novo vojno. Tekom 37 let po vojni se je evropska politika mnogo spremenila in nastala so razna nova vprašanja, toda Nemška in Francoska sta še vedno ena nasproti drugi v oboroženi defenzivi: Vprašanje o Alzaciji in Lotaringiji ostane še vedno odprto in radi tega se Nemčija tako marljivo oborožuje in na drugi strani stopa Francija v sporazum z Angleško. Kajti vprašanje o Alzaciji in Lotaringiji znači vedno politično vprašanje za Francosko, katera meja ostane brez teh dveh pokrajin popolnoma odprta in nezavarovana nasproti Nemčiji. V tem tiči vsa teža francosko-nemškega spora.

Drobne politične vesti.

Avstro-ogrsko pogajanja. Iz Budimpešte javljajo, da odbije ogrska vlada vse avstrijske predloge o nagodbi.

Državnozborske volitve v Galiciji. V Tarnopolu je bil v terek izvoljen poslanec socialni demokrat Malorus Ostapjuk, s to izvolitvijo imajo socialni demokrati 85 poslancev.

Za Galicijo uvedene proporcionalne in dvojne volitve imajo popolnoma neugoden vseh. Vsi poljski listi zahtevajo, da se v novi poslanski zbornici takoj stavi na dnevni red sprememba te določbe.

Vprašanje ustavnih garancij na Ogrskem. Kakor poročajo z Dunaja je bil na advijenci minolega torka, ki jo je imel ministerski predsednik dr. Wekerle pri cesarju, govor tudi o ustavnih garancijah. Težkoče v tej stvari so pa mnogo večje, nego se je prvotno na Ogrskem mislilo.

Belgija in Kongo. Iz Bruselja poročajo, da se belgijska vlada pogaja s kraljem Leopoldom radi pripojitve Konga.

Dnevne vesti.

V predsinodni seji mestnega sveta, kateri je prisostvovalo 39 svetovalcev pod predsedstvom župana dr. Sandrinelli-ja, je mestni svet odobril po mestni delegaciji predlagana povišanja plače občinskim funkcionarjem. Istotako je mestni svet odobril bilanco mestne plinarne za leto 1905. Okoličanski svetovalci so glasovali proti. Dovolil je dalje mestni svet 1700 kron in 3700 kron za tekoče potrebščine večerne šole za odrasle in za gluhošolstvo. Tu je svetovalec dr. Rybář vprašal, kaj se je storilo glede njegovega predloga — ki ga je bil mestni svet vsprejel — za ustanovitev večerne šole za odrasle v okolici. Poročevalec asessor Rozz je dejal, da je proučevanje za ustanovitev te šole zahtevalo toliko časa, da bi bilo možno otvoriti to šolo še le zadnje mesece šolskega leta. Vsled tega da se je otvoritev te šole odgodila na prihodnje šolsko leto. Svet. dr. Rybář je zahvalil za pojasnilo in izjavil, da se o potrebi povrne k temu predmetu prihodnje jesen.

Deželni zdravstveni svet za leto 1907 do 1910 se je konstituiral minoli terek. Predsednikom je bil izvoljen dr. Aleksander Mannucci, podpredsednikom pa dr. Welpner.

Plačilo krščanskim socialcem. Povedali smo že, kako je „Lavoratore“ s perečim sarkazmom in zafrkavanjem kvitiral „pomoč“ krščanskim socialcem na ožjih volitvah v Trstu za socialistične kandidate. Potem smo zopet povedali, kako grenko lekcijo je dal „Independente“ socialnim demokratom v plačilo za njihovo pomoč na ožjih volitvah v Istri italijanski kamori v prilog.

Slednjič so dobili od te poslednje strani krščanski socialisti grenko ali — zasluženo plačilo za tlako, ki so jo delali istrski kamori, oziroma za njihovo pomoč v obrambo „italijanstva“ Istre.

„Independente“ je, ki meri krščanskim socialcem to plačilo. Očita jim, da so spremenili cerkev v lokal volilno propagando, da so s propovednic doli razširjali obrekovanja, da so na najnevarnejši način agitirali po hišah kmetov, da so zlorabljali strah božji, da so žugali kmetom z odrekanjem odveze, da so s križem roki v skušali strahovati, mej tem ko so bruhali najgrše klevete proti liberalnemu kandidatu!

Ko je nasul „Independente“, vse te hude obtožbe na glave italijanskih klerikalnih voditeljev, pa se jim roga dalje, češ:

Prišlo so ožje volitve in oživela je v klerikalnih agitatorjih iskrica poštenja. Ko je bila nevarnost, da zmaga slovanski kandidat, so šli in so pomagali Italijanom za liberalnega kandidata. Le-

tali so okolo in nagovarjali za tega poslednjega, ki so ga poprej preklinjali in ga obrekovali in mu grozili. Dobri smisel kmetov se je uprl proti taki komediji in marsikaterega agitatorja mora še danes — boleti hrbet. Ali to še ni bila najhujša posledica.

Ljudje — govorim vedno z „Independente“ — ki so Italijani, ki imajo italijansko kri v žilah, ki niti poznali niso slovanskega kandidata, in ki ne umejo niti besedice njegovega jezika, so glasovali zanj, ker so se čutili žaljene po grdem manevru, v katerega so jih hoteli zaplesti in so s tem, da so glasovali za slovanskega kandidata, maščevali na njih, ki so si dovolili ž njimi tako infamno igro. To je posledica — vsikla „Independente“ — klerikalne kampanje, vodjene z obrekovanjem. Mi pa nismo nikdar — zaključuje „Independente“ — na adreso kršč. socialistov — izbirali obrekovanja za svoje orožje, nismo nikdar pobirali blata s ceste, da bi ga metali v nasprotnika!

Malce grenko je to plačilo krščanskim socialcem za pomoč, ki so jo dali italijanskim — liberalcem, ali ljudje, ki danes zatajujejo, kar so včeraj propovedovali na vseh oglih, so vredni takega plačila.

O novem „atentatu“ na italijansko narodnost ve pripovedovati vrhni čuvar italijanstva tržaškega — „L'Independente“.

Pripoveduje, kako slovanska propaganda v tem mestu vedno bolj raste. Hoho, kako to?! Še pred par dnevi, po ožjih volitvah, je zatrjal isti „Independente“, da je v Trstu vse, ali prav vse italijansko izzemši — ne smeajte se, ker „Independente“ je v resnici tako govoril — tiste... nesrečne volilce, ki so glasovali proti italijanskim kandidatom. Čudno je moral delovati izid volitev na glave v uredništvu „Independente“, da dajajo od sebe takov piramidalni nesmisel. Na misel nam prihaja tu neki nekdanji kandidat v tržaški okolici, ki je govoril: vse je bilo najbolje pripravljeno in nada do zmage najlepša in jedino zgrešeno je bilo to, da je dobil — premalo glasov!!

„Independente“ je torej doznal, da se pripravljala nov atentat na italijanstvo Trsta in sicer od strani, od katere prihajajo mnoge nevarnosti — od strani slovanskega kapitala. Ne ve sicer, da-li je stvar že prav gotova, ali čul je, da se snuje konsorcij, ki hoče za dolgo časa vzeti v najem gledališče Goldoni ter je po svoje preurediti. A ta konsorcij da ni daleč od slovanskega kapitala.

Vsled te grozne vesti o novem atentatu, ki grozi „italijanstvu“ Trsta, kliče „Independente“ vse svoje na stražo, s čemer lepo plastično ilustruje, kako mal korak je od resnega do smešnega. O ti ubogo italijanstvo Trsta, kako ti delajo najhujšo krivico tvoji — prvi branitelji. Naravnost žaljivo neugodno spričevalo pišejo o tvoji konstituciji in tvojem zdravju! Zelo šibke bi morale biti noge, ako ti je nevarna re rahla sapica kakega nepoznanega konsorcija, ki hoče kako gledališče vzeti v najem in je prezidati! „Independente“, „Independente“ malce več pameti in hladne krvi in pa malce manje strahu pred strahovi ne bi škodilo tebi in morda tudi ne... Trstu!

Škocijanska jama. V nedeljo dne 2. junija 1907 razsvetli primorski oddelek nem. avstr. planinskega društva slavnoznano škocijansko jama in sicer bo trajalo razsvetljenje od 1. do 3. ure popoldne. Vstopnina 1 K 20 stot. za osebo. Ob tej priliki odide poleg drugih navadnih vlakov ob 9. uri 18 min. zjutraj z novega državnega kolodvora v Divače poseben vlak z znižanimi cenami, ki veljajo nazaj samo za ta vlak, ki odide iz Divače ob 7. uri 50 min. zvečer. Znižane cene za vožnjo tja in nazaj II. razreda 2 K 80 stot.; III. razreda 1 K 60 stot.

Park v Miramaru. Prihodnji poneдельник bo park v Miramaru zopet odprt občinstvu. V nekoliko dneh utedne biti dovoljen vstop občinstvu tudi v grad.

Izseljenci za Ameriko. V sredo zvečer je iz Škedenja odplul parnik „Gerty“ s 550 izseljenci tretjega razreda in 8 prvega razreda. Danes ukrca parnik v Patrasu še 800 izseljencev, ki so tudi namenjeni v New-York.

Procesija sv. Rešnjega Telesa se včeraj — ra i slabega vetrovnega vremena, ki je poleg tega vedno grozilo z dežjem — ni vršila po mestnih ulicah, ampak le v notranjosti bazilike sv. Justa.

TRŽAŠKA MALA KRONIKA.

Čez dva meseca in pol je bil aretovan včeraj 27-letni lajnar Nikolaj M., ki je sedaj prenočeval na ljudskem prenočišču v ulici Gaspare Gozzi. Meseca marca t. l. je Nikolaj prenočeval v eni sobi z 19-letnim mornarjem Josipom Jurovičem v hiši št. 5 v ulici della Punta del Forno. Dne 9. marca je pa Nikolaj zapustil to prenočišče in ob enem ukradel tovarišu Juroviču srebrno uro, vredno 14 kron. No, po dveh mesecih in pol so ga našli in sedaj bo moral plačati ta dolg.

Na dajte se goljufati. Slučaj, ki ga tu opisujemo, se je pripetil že večkrat. Le žal, da je še ljudij, ki se puste slepariti tem načinom.

V stanovanje gospe Heme Bonnato v hiši št. 777 v ulici Paolo Vergerio je prišel predčerašnjim v jutro ob 7. uri in pol neki človek, ki je dejal gospej, da so neki sorodniki gospoda Bonnato, njenega soproga, poslali nekaj vina in omot obleke. Blago da je

že dospelo v Trst, a treba da je 5 kron denarja, da se plača carino za to blago. Dejal je dalje, naj mu da onih 5 kron, a on da gre po blago in jej ga prinese tekom dveh ur. Gospa Bonnato se je dala oslepariti in je res dala onemu neznanu zahtevanih 5 kron. Seveda ni potem več videla ne rečene blaga, ne onega neznanca, ne svojih 5 kron. Včeraj je prijavila stvar policiji.

Neznani tatovi. Rudolf Lazarič, stanujoči v ulici della Tesa št. 16, je prijavil včeraj predpoludne na policiji, da mu je predsinodnim neznan uzmovil iz njegove spalnice ukradel srebrno uro, vredno 10 kron.

— Gospa Karolina Culot, ki stanuje v ulici Dante Alighieri št. 15 in ima v pritličju hiše št. 7 v ulici della Raffereria prodajalnico igrač, je včeraj predpoludne prijavila na policiji, da so neznani tatovi predminolo po vlomili v to njeno prodajalnico in ukradli za 16 kron blaga.

Rogovilež. 20-letni dninar Emil G., ki je izgnan iz Trsta in nima tu nikakega stalnega stanovanja, je predsinodnim ob 6. uri rogovilil v krčmi „Alla Ghiacceretta“ na trgu sv. Katarine. Mej drugim je dal dve taki klofuti natakariči Antoniji Kjuder, da jej je pokvaril uhan, vredne 7 kron. Vsled tega so ga bili ostali gostje krčme porinili na ulico. Na ulici pred krčmo stoječ, je Emil nekoliko časa vsem gostom krčme grozil s krivcem. Slednjič se je bil pa vendar oddaljil. A ob 7. uri in pol je prišel zopet v isto krčmo in zopet vsem gostom grozil s krivcem. To pot so pa pozvali redarja, ki je rogovileža aretoval in ga tiral na redarstveno stražnico v ulici dei Rettori. A ko je redar z aretovanim Emilom dospel na vogal ulic di Riborgo in delle Beccherie, se je Emil vrgel na tla in začel z rokami in nogami mahati okolo sebe. Morali so priti še štirje redarji, da so slednjič ukrotili zbesnelega Emila. Na stražnici ga pa ni bilo možno zasiljati, ker je bil preveč pijan. Pustili so ga torej spati do polunoci in ga še le potem zasiljali. A o zasiljevanju se je Emil izrazil, da „mora in hoče ubiti one redarje, ki so ga aretovali!“

Smešnica. Oj ti otroci. Komaj štiriletni Edvard je vprašal mater: „Mama, kaj pa so angelji?“ — Mati: „Angelji so nebeska bitja, ki imajo peroti!“ — Edvard: „Kako pa to, da naš ata vedno pravi „angelj moj“ naši sobarici, čeravno ona nima peroti?“ — Mati: „A tako? No, boš že videl, kako bo še danes zletela iz hiše, čeravno nima peroti!“

Koledar in vreme. Danes: Angela Mer.; Bojслав; Despina. — Jutri: Juvencij, mučenec; Radovan; Deva. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 22° Celzjus. — Vreme včeraj: oblačno, deževno z vetrom.

Porotno sodišče. Radi razpečavanja ponarejenih bankovcev

je končala razprava še-le včeraj okolu 2. ure in pol popoldne. Toženci Tarolli, Suppa in Zotter so bili oproščeni obtožbe. Pri teh treh je bil izpuščen na svobodo, a ostala dva so pridržali v zaporu ter ju stavili na razpolago policiji. Toženec Košič je bil obsojen na 18 mesecev, Catturani na 3 leta in Martinis na 2 leti težke ječe. Ti trije so bili obsojeni radi zločina goljufije. Toženca Barnaba in Maglizza sta pa bila obsojena radi prestopka goljufije: prvi na 2 meseca, a drugi na mesec zopora.

Društvene vesti in zabave.

„Čitalnica“ pri sv. Jakobu priredi prihodnjo nedeljo dne 9. junija na vrtu „Konsumnega društva“ pri sv. Jakobu veliko vrtno veselico s petjem, igro, šaljivo pošto in plesom in sicer na čast našim novoizvoljenim poslancem. Več pravočasno.

Pevsko društvo „Zarja“ v Rojanu priredi v nedeljo dne 16. junija svoje prvo poletno zabavno veselico s petjem, tamburiranjem in igro. Veselica se vrši v prostorih „Konsumnega društva“ v Rojanu. Vspored in drugo se objavi pravočasno.

Vesti iz Goriške.

Rekriminacije socialistov. V Gorici se mudi že teden dni vodja slovenskih socialistov, spoštovani g. sodrug Ethin Kristan. V nedeljo je imel shod v Podgori v krčmi pri „Tutolu“, kjer je tožil, da na Goriškem ni izvoljen nobeden socialni demokrat v državni zbor ter da „Rdeči Prapor“ mora prenehati izhajati, ako ga sodrugi ne bodo bolje gospirali. Vsak sodrug si ga mora naročiti! Gospod Kristan!

Zakaj ni na Goriškem izvoljen nobeden socialni demokrat Vam povem jaz, ker sem prepričan, da vaši goriški vodje v tem slučaju Vam ne bodo natočili pristne kraljevine.

Prvi pogrešek je, da na Goriškem nimate nobenega pravega vodje, ki bi umel bitstvo socialne demokracije; sodrugi a la Ropas, Zecovich govore brez premisleka obrabljene fraze, ki jih more vsaki razumen delavec ovreči. Udajo se pa ne, ako se jim je tudi stokrat dokazalo, da so na krivem potu in si sami sebi oporekajo.

Drugi pogrešek je, da sodrugi italijanske narodnosti v Gorici niso pravi socialni demokratje, marveč vedno le Italijani. To so v bengalični razsvetljavi dokazale zadnje volitve. Demokratje so po noči pred volitvijo vse mesto zamazali s plakati „Votate tutti per Raimondo Scabar“.

V Gorici je vpisanih čez 900 organiziranih demokratov. Gospod Kristan, kdo je glasoval za Scabarija? Vseh 288 slovanskih sodrugov! Ostali italijanski vsi za dr. Ma-

ranija, največjega tlačitelja delavskega stanu. Dogovorjeno je bilo, da socialisti glasujejo privratno za svojega kandidata, a ko bi prišlo do ožje volitve, za Slovenca, svečarja Jerneja Kopača. Ko bi bili laški socialisti besedo držali, bil bi pri ožji volitvi, do katere je moralo priti, gotovo izvoljen gospod Kopač.

Kdo pa je ta g. Kopač? Vprašajte njegove uslužbenke in delavce! Ti vam povedo, da jim je pravi oče, ki jih pošteno plačuje. On je bil sam delavec in si je z lastno pridnostjo in s svojimi žulji pomagal do tega, kar je danes. On, pravi demokrat in ob enem tudi narodnjak, ki zna delavsko moč ceniti, jo ceni in tudi pošteno plačuje. Altrouč drugi kapitalisti ki se štelijo socialnimi demokrati!

Kar se pa tiče „Rdečega Praporja“ Vam povem, kumek Etbine, da ste sami krivi, ker ga neprimerno vrejete. Jaz vas poznam dobro, vem da pišete in govorite izvršno slovenščino, hrvaščino, češčino in nemščino, da ste dovtipen in „schlagfertig“ Zakaj ne urejate lista tako, da bi se prikupljali čitateljem?

Ali vse skupaj ne pomore socialni demokraciji na goriškem na noge, dokler se ne postavi po izgledu češke na odločno narodno stališče.

To vam, dragi Etbine, priporočam v razmišljanje in uvaževanje Vaš stari znanec

Celar

Z Vipavskega. Na Binkoštni ponedeljek je priredila „Čitalnica“ na Brjah lepo veselico v znanih prostorih Kasovljah.

G. dr. Tuma je imel nagovor, v katerem je opisoval razloček med napredkom in nazadovanjem.

Človek stremi po napredku, v tem se razlikuje od živali in rastlin. Je pa strank v današnjem političnem boju, ki ovirajo napredek, in sejejo sovraštvo in prepir med narodi. Krist je učil: ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe; ne želi in ne stori mu tega, česar ne želiš, da bi drugi tebi storili. V naši deželi se je v zadnjem času začela posebna gonja, ki ščuva brata proti bratu, sina proti očetu, ženo proti možu.

O, ljubi narod naš, spoznaj, da je vse to le pot do pogube in do vničanja napredka in svobode in samega sebe: Govornik je zavrnil z besedami: Veselite se v bratski slogi v hramu napredka in prosvete, pozabite na sovraštvo in ljubite se med seboj!

Domači pevski zbor je zapel v mešanem zboru „Pozdrav domu“ jako lepo. Posebno so se odlikovali gg. pevke, ki so takrat prvič nastopile. Vso čast zavednim Brejcam in Brejcem.

Moški zbor iz Rihemberka je prednašal težko pesem od Prochasko pod vodstvom g. Brica, učitelja v Rihemberku. Mlademu pevskemu zboru kličemo: le vrlo naprej po načrtani poti! Hvaležnost naroda ne izostane.

Dobravski tamburaški zbor je spremljal pesem „Moja žena“, ki jo je zapel s čutom g. J. Rustija.

Igra „Dobro došli! Kdaj pojedete domu?“ se je izvršila izvršno. Vse osebe, katerih imena ne znam, so izvršile svoj vlog v občo zadovoljnost. Izvabile so obilo smeha iz poslušajočega občinstva. Koncem pa burno pohvalo.

Mladina se je sukala ob zvokih glasbe „Prvaske sololske godbe“.

Smrtina kosa. V Dol. Vrtojbi je v torek umrl umirovljenec Ivan Petrič. Pokojnik je bil mil prijatelj in vrl narodnjak. Lahka mu zemlja.

d. Še sodnije v Gorici. Včeraj govorili smo o razmerah na goriški okrožni sodnji, kjer Slovenci nimamo v nobenem senatu niti jednega svojega človeka. Toda nič boljše ni na goriški okrajni sodnji. Izvzemši predstojnika, vrlega in vsestransko podkovanega moža, ni tudi tu nobenega družega Slovenca. Tu treba omenjati, da je vsaj 1/2 vseh pravnih slovenskih, in da ga skoro ni akta, ki bi bil izključno pisan v italijanskem jeziku. To velja glede I. oddelka, v čegar področje spada goriško mesto, ravno tako kakor glede II. oddelka, v čegar področje spada okolica. Znanje slovenščine je tedaj tu za sodnika tako v spornih kakor v nespornih zadevah absolutna potreba, in sicer mora biti to znanje zares temeljito. In v tem oziru moramo odločno reči, da naša okrajna sodnija ne stoji na višku! Jezikovno popolnoma kvalifikovani so samo sodnik I. oddelka, III. oddelka (eksekucija) in zapuščinski sodnik. Na kazenskem oddelku pašuje znani nasprotnik slovenskega uradovanja in protokoliranja, ki pa je to bil vedno manj vsled narodnega šovinizma kot vsled lastne nezmožnosti. V resnici mož brez pomoči slovenskega avskultanta ni v stanju napraviti slovenski zapisnik. — Najhušji pa je postal v zadnjem času II. oddelki. Tu je bil do državnozborskih volitev tajnik Fon, o katerem moramo reči brez družega, da je bil na svojem mestu. Za njim pa je prišel sodnik, ki ne zna slovenskega jezika niti za silo in povrh tega nima nikake civilne prakse. Vsled tega je postalo razpravljanje baje naravnost grozno, kar je povsem umevno, ako se pomisli, da so vse priče slovenski kmetje, ki ne morejo umeti čudovitih sodnikovih vprašanj. Pravili so nam, da odvetniki sedaj perhorrescirajo ta oddelki, ker najmanjše zaslišanje trpi najmanj 1 uro. Da pa je vsled sodnikove jezikovne nezmožnosti tudi kvalitetno razpravljanje sama pod ničlo, je jasno. — Te razmere so tako škandalozne,

da treba nujne odpomoči. Ta pa se le doseže, ako se na izpražnjena mesta imenujejo Slovenci; ne sme se pa iskati za vsako mesto v Gorici kompetentov po raznih istrskih laških gnezdih!

Vesti iz Istre.

Sobojevništvo med socialistično in italijansko stranko v Puli bo nadaljevalo — kakor se zdi — tudi za bližnje občinske volitve. Na to nas že nekako pripravljajo socialistično glasilo „Il Lavoratore“ v svojem izdanju od 29. t. m., kjer zavzema neprijazno stališče nasproti novi „gospodarski stranki“, ki bo sestavljena iz elementov različnih strank in narodnosti z namenom, da se stori konec škandaloznemu dosedanjemu gospodarstvu v občini puljski. In sedaj čujte, kaj pripoveduje „Lavoratore“! Financijalno stanje večine je sicer res zelo kritično, ali motite se, ako menite da so na tem krivi oni, ki so imeli to gospodarstvo v rokah, ampak kriva je — tako zatrja „Lavoratore“ — po velikem delu vojna mornarica, ker je bilo nje vedenje nasprotno italijanski narodni stranki!

„Lavoratore“ ve istotako dobro kakor vemo mi, da to ni res, pač pa da je resnično ravno nasprotno. Resnica, ki jo mora pripoznati tudi „Lavoratore“, je namreč ta, da je bila vojna mornarica — iz tistih znanih „viših ozirov“, na ukaze z Dunaja — do najnovjših časov zaveznica italijanske kamore na vsaki volitvi. To ve dobro tudi „Lavoratore“ in njegovo prizadevanje, da bi razbremenil italijansko gospodovalno kliko od krivde ter isto zvalil na druge faktorje, napravlja na nas vtis, da hoče „Lavoratore“ že sedaj pomagati pripravljati javnost na to, da bodo socialisti tudi na občinskih volitvah podpirali puljsko kamoro!

Ta ljuba italijanska socialna demokracija postaja vedno bolj — nerazumljiva.

Vesti iz Kranjske.

Občni zbor „Slovenske Matice.“

V Ljubljani 30. maja.

V veliki dvorani „Mestnega doma“ se je vršil sinoči 43. redni občni zbor „Slovenske Matice“. Občnega zbora se je udeležilo tudi odposlanstvo „Matice Hrvatske“, katero sta zastopala nje podpredsednik vseučilišni profesor Vekoslav Klaić in tajnik dr. Ante Radić.

Predsednik „Matice“, deželni šolski nadzornik Fran Levec, je — otvorivši občni zbor — pozdravil navzoče družbenike, zlasti pa odposlanstvo bratskega društva „Matice Hrvatske“, ter omenjal literarne zveze obeh društev, ki je lani rodila prvi sad. Upati je, da bo ta zveza ostala trajna na čast in korist obema narodoma. Predsednik je naznanil da se je bivši društveni tajnik g. Evgen Lah po 22-letnem vestnem in marljivem delovanju odpovedal službi ter je končno občnemu zboru predstavil novega tajnika g. Frana Podkrajška.

Podpredsednik „Matice Hrvatske“, prof. Vekoslav Klaić, od navzočih zborovalcev burno pozdravljen, je v svojem govoru omenil, da ga je sprejem in prijazen pozdrav v Ljubljani gnil od dna srca. Navdušen po bratski ljubavi izrekel je vsem in vsakemu srčno zahvalo ter izrazil željo, naj bi „Slovenska Matica“ tudi v prihodnje čvrsto napredovala. Dal bog, da bi literarna zveza, katere prvi plod je lani zagledal beli dan, bila trajna. Hrvati — pravi govornik — smo uvideli, da brez Slovencev ne moremo živeti, a da tudi Slovincem brez Hrvatov ni obstanka; treba nam zveze in vzajemne podpore; če bomo združeni v bratski ljubavi, ni se nam bati prihodnosti! Zborovalci so pozdravljali govornika z navdušenimi živjo-klici.

Iz obširnega poročila društvenega tajnika Podkrajška povzamemo, da je štela „Slovenska Matica“ koncem lanskega leta 3461 členov in sicer 6 častnih, 208 ustanovnikov, 3247 letnikov. Za leto 1907. prejmejo člani naslednje knjižno darilo: 1.) „Zbornik“, 2.) četrti snopič „Prevodov iz svetovne književnosti“ („Gorski venec“ v Peškovem prevodu s komentarom), 3.) enajsti snopič „Slovenskih narodnih pesmi“, 4.) stinajstvi zvezek „Knezove knjižnice“, 5.) devetnajsti zvezek „Zabavne knjižnice“, 6.) drugi zvezek „Hrvatske knjižnice“, 7.) letopis in 8.) prof. Seidlovo monografijo „Kamniške ali Savinjske planine“ (I. del). Zada je imenovana knjiga bo krasno ilustrirana. Strokovnjaki so se izrekli o njej zelo laskavo trdeč, da je po vsebini in obliki taka, da bo v čast „Matice“. Knjiga je pisana poljudno, živahno, mestoma naravnost poetično. Glede toli zaželjenega „Zemljevida slovenskih pokrajin“ omenja poročilo, da izide zemljepis na osmih listih v merilu 1 : 200.000. Tiskal se bo v vojaško-geografskem zavodu, ki je že poslal nekoliko odtisov za prestavo nomenklature. To delo se sedaj marljivo izvršuje. „Matica“ je v knjižni zvezi s 43 društvi. Računski zaključek za leto 1906. izkažuje 431 kron 75 st. prebit-

ka, društveno premoženje pa znaša 115.626 kron 10 st.

Sklad za E. H. Costov spomenik je nastel na 4892 kron, Bleiweisov sklad na 9803 kron, Jurčič-Tomšičeva ustanova za literarne namene na 9034 kron in Knezova ustanova na 66.736 kron. Naučno ministerstvo je dovolilo „Matice“ 1000 kron letne podpore.

Pri dopolnilni volitvi društvenega odbora so bili izvoljeni gg: ravnatelj dr. Fran Detela, prof. Ferdinand Seidl, prof. dr. Fran Kos, skriptor Luka Pintar, prof. dr. Lovro Požar, ravnatelj Andrej Senekovič, kanonik Ivan Sušnik, ravnatelj Ivan Šubic, prof. dr. Aleš Ušeničnik, ravnatelj Fran Wiethaler, prof. Ivan Macher in prof. dr. Dragotin Lončar; za računske pregledovalce pa gg. Ferdo Bradaska, Ivan Krulec in Ivan Pogačnik.

Konečno je občni zbor po nasvetu odbornika Trstenjaka notarja Luko Svetca povodom njegove osemdesetletnice imenoval častnim članom „Slovenske Matice“.

Po obnem zboru je bil na čast hrvatskim gostom prijateljski sestanek v hotelu „Union“.

Sami zreli ptički. V dopolnitev našega članka „Nevarni ciganski sleparji“ v naglici še to-le: V omenjenem članku zasledovanega Kovačiča kakor nazdevnega sokriva sleparij pri izdaji ponarejenega denarja so že prijeli. Erazem Kovatič, doma iz Mokronoga, je bil že kaznovan zaradi žaljenja Nj. veličanstva, požiga in drugih hudodelstev. Sedaj so sami zreli ptički srečno pod ključem. Ako se sodne preiskave srečno izvrše, se je nadejati novih senačnih odkritij in Novomesto zna imeti zanimivo porotno razpravo, kakoršnih že kmalo ni bilo.

Vsled nevihte v ponedeljek je mnogo krajev na Dolenjskem jako poškodovanih. Pri Kočevskih Poljanah je vabila strela neko žensko na polju, drugo le ranila; v Stranski Vasi je večkrat vdarila v zvonik in napravila v cerkvi precej škode. Gorelo je na več krajih in tudi toča je pobila.

Vesti iz Stajerske.

Strela je udarila na Ostrežnem pri Celju v kozolec, pod katerim je vedril veleposestnik Anton Fazarinc s svojim hlapcem in konji. Strela je ubila enega konja, posestnika in hlapca je pa omamila. Hlapca so prepeljali v bolnišnico.

Gospodarstvo.

Paroplovna zveza Trst--Argentiniya in Uruguay.

„Austro-Americana“ namerava otvoriti mesečno brzo paroplovno progo iz Trsta v Montevideo (v Uruguayu) in Buenos-Ayres (Argentiniya). S potoma se bodo parniki ustavljali tudi v Napolju. Za to progo namenjeni veliki parniki se že gradijo. Parniki bodo imeli velike prostore za blago in obsežne prostore za pasažirje. Prvi parnik, ki nastopi službo brzkone koncem septembra t. l. bo imel prostora za 45 pasažirjev prvega razreda, 74 družega razreda in 1500 tretjega razreda. Vožnja bo trajala

(Dalje na 4. strani).

Tujci v hotelu „Balkan“.

Na novo so došli dne 29. in 30. maja: Frlan C., zasebnik, REKA; Schütz M., zas. in Schramm H., zasebnik, NOVOROSISSK; Dr. Kukorec B., odvetnik, CELJE; Kokotović B., posestnik, ZAGREB; Smetana V., zasebnik, Skorpil F., urednik, Tuma J., diurnist in Brabec R., arch. PRAGA; Sarač H., trgovec, JAJCE; Paponsek G., zasebnik, OLOMUC; Schrenger Ig., zasebnik, TRŽIČ; Profota St., uradnik, OSTROK; Čok V., častnik, GORICA; Žunič A., trgovec in Hospodarz A., zasebnik, PULA; Schrötter P., potovalec, Schreiner F., trgovec, Kontraschek J., trgovec, Braunthaler, slikar, Musky R., zasebnik in Nowotny O., zasebnik, DUNAJ; Wertheim L., potovalec, BUDIMPEŠTA; Pescatori M., posestnik, BENETKE; Feranda F., zasebnik in Sincic Ig., zasebnik, OPATIJA; Ableitinger, častnik, GRADEC; Lehmann J., inženier, KNITTELFELD; Lesič G., gled. igravec, DUBROVNIK.

Denar zamorejo dobiti osebe vsakega sloja proti poročstvu in vknjižbe pod zelo ugodnimi pogoji. Obrniti se je na Josipa Zidariča, Trst, ulica Caserma šte. 14, I. nadstropje. Uradne ure od 9. — 12. zj. in od 3. — 6. popol.

ANTON KUKIZ

Trgovina, oziroma krojačnica
Trst, ulica Torrente št. 34 (v novi hiši)
„Alla nuova città di Trieste“.

VELIKA ZALOGA

izgotovljenih oblek za odrasle in dečke

vsake vrste.

Delavske hlače prve vrste, kakor tudi blago vsch vrst iz najpopolnejše novosti.

Tovarna pohištva

v TRSTU

ulica della Tesa

šte. 46

ZALOGA

Piazza - -

Rosario št. 1

KATALOGI, NAČRTI IN PRORAČUNI NA ZAHTEVO.

Dr. Fran Korsano

specijalist za sifilitične in kožne bolezni

ima svoj ambulatorij

v Trstu, v ulici San Nicolò šte. 9

(nad Jadransko Banko)

Sprejema od 12. do 1. in od 5. in pol do 6. in pol pop.

Samo v prodajalnici

GIORGIO JESS

Trst — ulica Barriera vecchia št. 15

se prodaja finega pana za moške po kron

18.50, 24. — in 29.50.

Velika izbira oblek za birmance.

BLAGO DOBRO

CENE NIZKE

Srajce, ovratnice, zapestnice, ovratniki, nogovice.

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON

TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5.

KATALOGI BREZPLAČNO.

Pohištvo

solidno in elegantno

po zmernih cenah

Rafaele Italia

TRST — Via Malcanton 7

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

Najuspešnejše sredstvo proti

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

revmatizmu in protinu

TEKOČINA GODINA

priručna v Trstu Rafaela Godina, lekarna „Alla Madonna della Salute“ pri

od lekarnarjev: sv. Jakoba in Josipa Godina, lekarna „All' Igea“, Farneto 4.

Steklenica stane K 1.40. Iz Trsta se ne odpošilja manje od 4 steklenice proti pol. govornje ali proti anticipatni poljudni zvezi 7 K frankejske politike in sanje.

HOTEL BALKAN

približno 23 dni. „Austro-Americana“ bo skrbela za redno brzo vožnjo. Družba je tudi že sklenila pogodbe radi direktnih polj itd. z železnicami Argentine in Uruguaya ter z različnimi paroplovnimi družbami, ki prekrbujejo promet v omenjenih dveh deželah.

Razne vesti.

Propadel ogrski magnat. Ogrski listi poročajo, da je bil v soboto zvečer bivši član ogrske magnatske zbornice baron Fechtig aretovan radi potepušstva. Dokazalo se je, da je ukradel več srebrnih ur, vsled česar so ga izročili državnemu pravdniku. Fechtig je potomec neke rodbine iz velike vojvodine Badenske. Aretovanec je v zadnjih letih prišel večkrat v stiko s policijskimi organi.

Živ položen v krsto. Iz Pariza poročajo: V vasi Parmans so imeli pokopati nekega kmeta, ki je bil dozdevno mrtev. Hoteli so ga že položiti v krsto, ko se je nakrat dvignil. Dozdevni mrtvec je mrko gledal okoli sebe in ko je opazil, da so se pripravljali za njegov pogreb, je pričel besneti.

Truplo duhovnika v kovčku. Angleški listi poročajo iz New-Yorka, da sta se dva Grka nastanila v nekem tamošnjem hotelu, kamor sta prinesla velik kovček ter potem izginila, ne da bi se bila povrnila. Ko so odprli kovček, se našli notri silno razmesarjeno truplo nekega duhovnika, imenom Kašparja. Zdravniki so izjavili, da je bil Kašpar še živ zaprt v kovček. Storitve niso še našli.

Tat — sobarica. V Budimpešti so v ponedeljek zaprli sobarico slaščičarja Lukacsa. Pokazalo se je namreč, da je bila sobarica 19-letni izdelovatelj glavnikov Aleksander Lukacs, ki je pripadal neki tatinski bandi. Da se je zavaroval pred zasledovanjem policije, preskrbel si je službo z ukradenim poselsko knjižico.

Vojvodina Brunšvik, pripadajoča nemškemu cesarstvu, ki je te dni dobila v osebi vojvode Frana Albrehta Meklenburškega novega regenta, ima 464.000 prebivalcev, po ogromni večini luterancev. Vojvodina bo dajala regentu na leto 1.425.300 mark plače, več nego daja plače 40 milijonov Francozov svojemu predsedniku.

Grozen samomor. V Satmaru na Ogrskem se je pred par dnevi posestnik rudnika Smillan vlegel na dinamitno patrono, ki jo je nato vžgal. Patrona je eksplozirala in raztreščila glavo nesrečnega. Vzrok groznemu samomoru je bila dolgotrajna bolezen.

Angleški častnikarji v Bosni. Iz Dubrovnika poročajo, da je 37 angleških častnikarjev iz Gruža odpotovalo v Bosno.

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo; mastnotiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Biljard star, še zmaj rabijev, z mramorno platno uloženo, se prodaja po nizki ceni z vso opremo (5 krogel, 15 palic, keglji in dr.) Natančneje pove Avg. Dolenc v Ajdovščini. 609

Za letovišcarje je več sob meblovanih in nemeblovanih za odati in sicer v lepem kraju v Ajdovščini št. 147. 608

Bicikelj skoraj nov preda se radi odpotovanja po jako ugodni ceni. — Naslov pove „Inseratni oddelek Edinosti“. 1006

Dijak 18 let star, Srb, večš srbskega, nemškega in francoskega jezika v govoru in pisavi, išče službo, kot pisar, ali v trgovini, zahteva malo plačo. Naslov pove „Inseratni oddelek Edinosti“ (3000)

Letovišcarjem! dajo se v najem stanovanja in posamezne sobe v Koprivi. Oprava nova, cene zmerne. Naslov: Goštilna Zega — Kopriva. 606

Zgodovinsko znameniti grad Senožski z mnogostevilnimi sobami dvoranami, hlevi itd. je na prodaj. Istotako se prodajo travniki in bližnji gozdi. Za gradom je obširen senčnat park, od koder se vidi morje v bližini Trsta — zrak balsamičen. Z gradom se prodaja tudi več tisoč orolov lova. Podrobnije pove Ivan Zelen trgovec v Senožcih. 602

Trgovski pomočnik večš alovanskega, italijanskega in nemškega jezika z enajstletno prakso, želi takoj stopiti v službo. Ponudbe pod „Trgovci“ na „Inseratni oddelek Edinosti“. 607

Odda se takoj v najem veliki salon, pripravljen za vsako družbo, kakor tudi za posamezne seje, vaje, šole, predavanja in slično. Naslov pove „Inseratni oddelek Edinosti“. 595

Za letovišcarje! se odda v najem v Dutovljah na Krauu blizu kolodvora št. 44 štiri sobe in kuhinjo. (592)

KJIGOVENICA
Tovarna trgovskih registrov
Gustavo Tassini & Figlio
Trst, Via Porporella št. 5 - ogel Via della Sanità

TRST **M. Gál** GORICA
CORSO št. 4 CORSO Verdi 45
Elastični ovitki
rudeči ali črni za trtne cepiče
La vrsta kron 25-50 } za kilogr.
II. a „ „ 23-50 }
Pošilja se tudi na deželo poštanim povzetjem.

70 sob, elektr. razsvetljava, lift, kopelji
Cene zmerne.
Počkaj & Kegi

HOTEL BALKAN**Za birmo!**

Velika izbira zlatih in srebrnih ur, verižic prstanov in uhanov z dijamanti ali brez dijamantov, zapestnice itd. absolutno novi po najnižjih cenah v novi prodajalnici : : : : :

G. Kehiayan T R S T,
Corso 23

CREMA MARSALA DEPAUL

Povsodii najviše polvale.

Pazite na pomrejanja.

Vino-likor bolj redilno, nego alkoholično.

Fotografični atelje

E. Manenizza

TRST — CORSO št. 9 — TRST

Najlepše darilo za birmance je
lepa umetna

fotografija.

VELIKA ZALOGA

praznih buteljk

Trst, via delle Ombrelle št. 5

Guido e Ugo Coen

100.000 buteljk od šampanjca

za refošk

Prodajajo in kupujejo se buteljke vsake vrste za refošk, šampanje, bordeaux, rensko vino, konjak itd. VELIKA ZALOGA Buteljk od pol litra 1 litra in 1 in pol litra. Damjane iz stekla opletene.

Prevzamejo se dopošiljatve na deželo.

Kupuje se razbito steklo vsake vrste.

Ni je boljše namizne pijače

katera bi bila v poletnem času bolj hladilna za otroke in odraslene, nego je

jabolčno vino.

Ima malo alkohola in je najpripravnejša namizna pijača za bolehe osebe (želodec - nervoznost - revmatizmi itd.) — Priporočeno od vseh zdravnikov.

Buteljka 1 liter 56 stotink

(buteljko treba vrniti)

Glavna zaloga v Trstu

Ulica SS. Martiri št. 11.

Pošilja franko na dom, ako se naroči po dopisnici.

Pohišstvo in tapetarije

v bogati izberi, neprekosljive
glede solidnosti in elegancije
— se vdobi pri —

(naslednik G. Dalla Torre **Giacomo Macerata** ulica dell' Acquadotto 3
ulica Chiozza 7, ulica del Toro 1. Cene, ki so splošno priznane za ugodne.

Giovanni Sardotsch & Co.

(prej v službi trdke Zennaro e Gentili)

Trst, ulica Vincenzo Bellini št. 5, Trst

(ogel San Spiridione (hisa Brunner))

Stekla in zrcala, dijamanti za rezat, steklene, stvari, porcelane in svetiljke. — Vse potrebno za razsvetljava na plin. — Specijaliteta: steklene stvari in porcelane za kavarne in gostilne. — Zmerne cene in točna postrežba.

Stavljajo se v delo stekla tudi na domu.

Kdor išče službo ali kakoršno-koli zaposlenje; kdor išče uradnike ali službeno osebje; kdor ima za oddati sobe, stanovanja, dvorce; kdor ima za prodati hiše, polja, dvorce; kdor želi posojila, knjižbe itd. prodati ali kupiti premičnine ali sploh rabljene predmete itd. itd. naj se poslužuje **MALIH OGLASOV** „Edinosti“, ki so najcenejši, največ štani in najbolj pripravljeni v dosegu namena.

Čokolada Kakao

Edina zaloga trdke **Kugler-Henrik Gerbeand**

FRANCESCA VODUSEK — Trst, ulica San Spiridione 6.

Prvo primorsko podjetje za

prevažanje pohištva in spedijsko podjetje

RUDOLF EXNER - TRST

Telefono št. 847. - Via della Stazione št. 7. - Telefono št. 847

Filijalke v PULI, GORICI, REKI in GRADEŽU.

Prevažanje pohištva na vse kraje tu- in inozemstva v zaprtih patentnih vozovih za pohišstvo, dolgih 6 do 8 metrov.

(Pošiljanje predmetov, ki se jemljejo na potovanje in prevažanje blaga na vse pruge.)

Sprejema se tudi pohišstvo in druge predmete v shrambo v lastna za to pripravljena suha skladišča.

Edini tržaški zavod za **„VACUM-CLEANER“**.

ČIŠČENJE in SHRANJEVANJE PREPROH

Točna postrežba in nizke cene.

Barvanica, pralnica in čistilnica na suho
(s parnim obratom)

ALBIN BOEGAN

TRST - ulica Farneto št. 11 - TRST

s specijalno delavnico za čiščenje na suho, zgrajeno pred kratkim na MIRAMARU.

Za barvanje se rabijo edino le solidne in zajamčene barve, katere ne zbledé vled pranja.

Močenje pana na par. — Perfektno likanje zagrinjal z modernimi statvami po 40 stot.

komad. — Čisti se na suho tudi obleke, tkanine za opravo, kožuhna pogrinjala itd. po najnovejšem sistemu, z največjo natančnostjo in brižnostjo. Cene jako nizke.

Odjemanje in dostavljanje na dom. — Naročila se sprejema samo v ulici Farneto št. 11

Samo za malo časa! — Samo za malo časa!

Prodaja izgotovljenih oblek

za otroke in odrasle

v velikej izberi in po vsaki meri

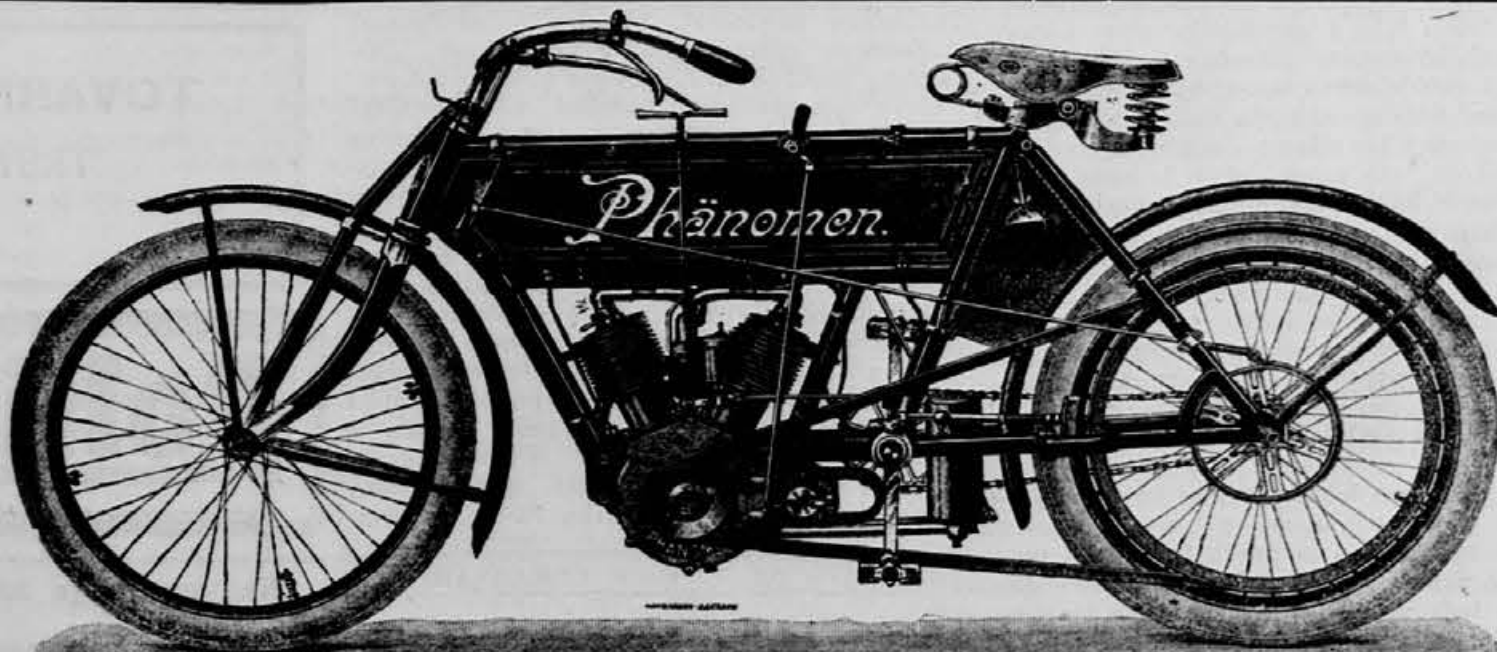
v prodajalnici ul. Farneto 5

(Largo Santorio Santorio)

po zelo nizki ceni. Nikdar ni bila taka cena v Trstu

Obiščite prodajalnico : : : : :

in boste se prepričali!

Motocikli in
trikolnice za pre-
važanje.

Phänomen

Dospele so!
Najokusnejša eleganca in lahkota, prosti tek da se spravi kolo v tek na mestu, naravnosten odhod brez sunka in stresa, menjava hitrosti med vožnjo — možnost, da se premaga lahko vsako reber —
ELASTIČNE VILICE

Edini zastopnik za Trst in deželo
Pietro Bachdiar
TRST, Belvedere 33

Shajališče:
Prodajalnica Zrevisan
ul. Carlo Ghega 17